

Remiss S2013/279/PBB

Socialdepartementet
Plan-, bygg- och bostadsenheten
Mattias Janland

REMISSYTTRANDE

Effektivare markbyggnad

Svenska Teknik&Designföretagen (STD-företagen) har beretts tillfälle att yttra sig över ”Effektivare markbyggnad – handlingsplan 2013 – 2016” och vill med den anledningen framföra följande:

- SGI ska inte agera som konsult utan ha en renodlad roll som myndighet.
- En del förslag i handlingsplanen, som områden för SGI, är områden som idag sköts av de tekniska konsulterna på marknaden – och så bör det förbli.
- Om man ska utveckla en Geoteknisk sektorsportal – bör man först lösa situationen med att det är konsulterna som har den immateriella rättigheten till olika uppdrags resultat, enligt ABK09.
- Åtgärder för det gröna byggandet finns det många experter på marknaden som står för kunnandet. Den rollen behöver SGI inte ta.
- SGI bör fokusera på att påverka upphandlingsförfarandet och se till att vi får en nationell standard, med certifiering när det gäller de områden man är satt att bevaka och utveckla.

Enligt SGI:s hemsida är institutet en förvaltningsmyndighet med övergripande ansvar för de geotekniska och miljögeotekniska frågorna i landet. I arbetet ska man bidra med expertkunskap samt medverka till att nationella miljökvalitetsmål nås. Vidare kan man läsa att uppdraget som myndighet är att verka för att minska riskerna för ras och skred i Sverige, bland annat genom förebyggande arbete i nära samarbete med landets kommuner och landsting.

När det gäller klimatfrågor har man de senaste åren arbetat med klimatförändringar och dess inverkan på släntstabilitet, förorenings spridning, erosion och översvämningar.

Man har vidare – enligt årsredovisningen – under 2011 arbetat med nästan 250 rådgivningsuppdrag med varierande storlek.

Mot bakgrund av detta vill vi markera att det är viktigt att hålla isär myndighetsrollen och det faktiska utförandet av olika arbeten och uppgifter. En del av de uppgifter som SGI beskriver att man gjort – och som man planerar att göra framöver, enligt handlingsplanen – ligger inom tjänstesektorn och utförs av tekniska konsulter. Generellt tycker vi att det ska vara så även i framtiden och att det vore till skada för marknaden om SGI börjar konkurrera med marknadens aktörer. Vi tycker inte att SGI ska agera som konsulter.

Här nedan följer mer ingående svar på ett antal områden i handlingsplanen:

4.3 – sid 22

Inom området planering-, projektering-, byggande-, drift och underhåll föreslogs bl.a. att:

- *SGI ska vara sakkunnig i projekt.* Vi anser att det är de tekniska konsulterna som ska vara sakkunniga i projekt.
- *Utveckla Geoteknisk sektorsportal inom Nationella geodataportalen.* Här uppstår en komplikation eftersom de tekniska konsulterna har den immateriella rättigheten till de tekniska resultaten i uppdragen. Detta skulle innebära ett permanent avsteg från ABK09 som vi inte kan acceptera.
- *Ta fram åtgärder för att få till stånd det gröna byggandet där miljö- och klimathänsyn tas. De värderas oftast inte vid upphandling. SGI kan hjälpa till med att få fram användning av gröna lösningar. SGI kan gärna vara med och påverka upphandlingsförfarandet mot mer gröna lösningar, men inte hjälpa till vad gäller gröna lösningar. Det är ett område där marknadens drivkraft till utveckling tar ansvar för den del som gäller själva lösningarna.*
- *Verktyg saknas för att värdera detta.* Den uppfattningen delar vi och ser fram emot en nationell certifieringsstandard även för anläggning och därmed mark. Det tycker vi att SGI kan engagera sig i och medverka till.

4.3 – sid 23

Förslag till effektivisering:

- *Databas för geotekniska undersökning.* Vi betonar igen att geotekniska undersökningar är en konsulttjänst. Resultatet av tjänsten är reglerat genom ABK09, kapitel 7. Denna fråga bör ingående diskuteras med branschorganisationen innan man påbörjar utvecklingen av ev. databas – portal.

5.2 – sid 28

SGU – se svar enligt ovan.

5.3 – sid 29

Offentliga byggherrar

Kommunerna är offentliga byggherrar där det i många fall saknas geoteknisk kompetens. Behovet av beställar- och expertstöd till kommuner är en fråga ... Vi förstärker den bilden att kompetensen ofta saknas och att det finns behov av beställarstöd. Det stödet kan vara hur man beskriver sitt behov i själva upphandlingen av denna tjänst. Hur man ska lösa uppdraget är däremot ett uppdrag för konsulten och det är dennes uppgift att fungera som expert och sakkunnig till projekten.

5.5 – sid 29*Konsulter, entreprenörer och branschorganisationer*

... kunskapsförmedling och SGI har nytta av att få erfarenhetsöverföring och kunskapsbehov från branschen. Vi förstärker behovet av samverkan mellan parterna och där SGI alternativt branschorganisationen står som arrangör för kunskapsutbyte.

5.9 – sid 31*Hållbarhetscertifiering*

Under FiA-dagen 2013 presenterades och diskuterades CEEQUAL. Beslutet på mötet blev att lägga in detta under SGBC. Idag står de endast för husbyggande men är beredda att även axla certifiering av anläggningar.

6.2 – sid 34*Stöd i planprocessen*

Idag pågår många utredningar för att snabba upp planprocessen och därmed öka takten på bostadsbyggandet. Med SGI:s uppdrag från regeringen sätter vi vårt hopp till att medverka till ”effektivisering och kostnadsbesparing” leder till att man inom SGI ser över sin egen del i processen och kommer med förslag som generellt kortar handläggningstiderna – för både kommuner och länsstyrelser.

7 – sid 37*Åtgärdsförslagen är indelade enligt följande:*

- *Geotekniskt stöd i byggprocessen* – Det anser vi vara uppgiften som de tekniska konsulterna ska bidra med och inte SGI.
- Övriga punkter = ok.

7.1.1 – sid 38*Geoteknisk sektorsportal*

Vi ser ett stort problem med detta och vill att SGI återkommer till branschorganisationen innan man går vidare med denna del.

7.1.3 – sid 42*Geotekniskt stöd i bygglovsärenden*

SIG kan som expertmyndighet ge kommuner stöd i bl.a. komplicerade bygglovsärenden. Arbetet passar väl in i SGI:s oberoende roll som expertstöd och ligger utanför den konkurrensutsatta geotekniska marknaden.

Vi ifrågasätter om detta är SGI:s roll. Även om den ligger utanför, så skulle den lika gärna kunna ligga innanför marknaden. Det flesta myndigheter och framför allt verk arbetar idag efter renodlade roller – och överlämnar allt större åtaganden till marknaden att sköta. Det tror vi skulle kunna vara fallet även här.

Att SGI dessutom skulle ta betalt för tjänsten tycker vi verkligen visar på att det finns en efterfrågan – och därmed borde tjänstens köpas upp på marknaden.

7.1.4 – sid 42*Geotekniskt expertstöd och granskning*

Vill bara nämna att vi parallellt med detta svar just diskuterar med TRV hur man framöver kan skapa en granskningsfunktion mellan konsultföretagen, d.v.s. det

företaget som har ett uppdrag, granskas av ett annat företag i branschen. På så sätt får man till granskningen, skapar ett direkt lärande i branschen, och håller tjänsterna utanför myndigheten.

Att SGI även här föreslår att verksamheten ska vara avgiftsbelagd, visar att det är en tydlig tjänst och därmed bör hanteras av marknaden.

Inom branschorganisationen kan vi hjälpa till med att samla erfarenheten och kunskapen och med den ha ett värdefullt utbyte med SGI, och som de sedan kan förmedla vidare till de upphandlande enheterna i t.ex. kommuner.

7.2.2 – sid 44

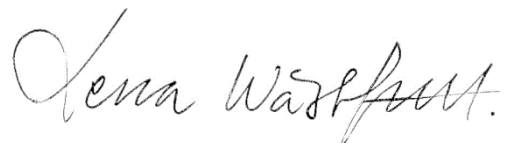
Utredning av dolda fel

Generellt tycker vi inte att myndigheter ska bygga organisationer för uppföljning, granskning, felsökning. Det tycker vi att branschen, med stöd av SGI, själva ska ansvara för. Naturligtvis kan inte utförande konsult vara granskande instans – utan detta fördelas olika beroende på uppdrag och utförare.

Vi kan här nämna att inom branschorganisationen finns idag åtta olika temagrupper. Dessa är indelade i discipliner och ta ansvar för utveckling av disciplinens område, har dialog med stora beställare och fungerar som remissinstans. Vi kan mycket väl starta även en temagrupp för geoteknik.

Vi tackar för möjligheten att komma med våra synpunkter och vi ber er återkomma till undertecknad vid eventuella frågor.

Stockholm 2013-03-14

Lena Wästfelt
vd, Svenska Teknik&Designföretagen

Mejl: lena.wastfelt@std.se

Mobil: 070-345 69 07